

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 528

Warszawa, 27 czerwca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy - Prawo oświatowe.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Bartosza Romowicza.

(-) Izabela Bodnar; (-) Elżbieta Burkiewicz; (-) Żaneta Cwalina-Śliwowska; (-) Sławomir Ćwik; (-) Piotr Górnikiewicz; (-) Paulina Hennig-Kloska; (-) Szymon Hołownia; (-) Rafał Kasprzyk; (-) Aleksandra Leo; (-) Adam Luboński; (-) Maja Ewa Nowak; (-) Barbara Okuła; (-) Barbara Oliwiecka; (-) Łukasz Osmalak; (-) Ryszard Petru; (-) Bartosz Romowicz; (-) Ewa Schädler; (-) Marcin Skonieczka; (-) Piotr Paweł Strach; (-) Mirosław Suchoń; (-) Paweł Śliz; (-) Wioleta Tomczak; (-) Kamil Wnuk; (-) Tomasz Zimoch.

U S T A W A

z dnia 2024 r.

o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2024 r. poz. 338) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. 1. Żłobek i klub dziecięcy zapewniają przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowywanych przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny oraz zgodne ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi dziecka powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych produktów spożywczych.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowe warunki zapewnienia wyżywienia dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych, uwzględniając potrzebę właściwego dostosowania do potrzeb dziecka oraz sposób przygotowania i wydawania posiłków zapewniający jego bezpieczeństwo zdrowotne.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 106a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szkoła podstawowa, z wyjątkiem szkoły podstawowej dla dorosłych, oraz szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia zgodny ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi dziecka powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw edukacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe

warunki zapewnienia posiłku dla uczniów ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych, uwzględniając potrzebę właściwego dostosowania do potrzeb ucznia oraz sposób przygotowania i wydawania posiłków zapewniający jego bezpieczeństwo zdrowotne.”;

2) art. 108 otrzymuje brzmienie:

„Art. 108. 1. Przedszkole w zakresie realizacji zadań statutowych zapewnia dzieciom możliwość korzystania z:

- 1) pomieszczeń do nauczania, wychowania i opieki;
- 2) placu zabaw;
- 3) pomieszczeń sanitarno-higienicznych i szatni;
- 4) posiłków zgodnych ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi dziecka powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw edukacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki zapewnienia posiłku dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych, uwzględniając potrzebę właściwego dostosowania do potrzeb dziecka oraz sposób przygotowania i wydawania posiłków zapewniający jego bezpieczeństwo zdrowotne.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Potrzeba i cel wydania ustawy

Zdrowie wg Światowej Organizacji Zdrowia jest stanem pełnego/całkowitego dobrego samopoczucia/dobrostanu (ang. wellbeing) fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko brakiem - obiektywnie istniejącej - choroby (ang. disease) czy niepełnosprawności (ang. infirmity). Jako społeczność jesteśmy odpowiedzialni za zdrowie, jako osoby pełnoletnie i świadome nie tylko za własne zdrowie, ale również dzieci. Dziecko w żłobku, przedszkolu czy szkole musi czuć się komfortowo, a pobyt w tych placówkach ma mu zapewniać bezpieczeństwo zdrowotne, w tym żywieniowe. Jednym z elementów takiego komfortu jest m.in. akceptacja przez grupę społeczną, w której się znajduje. Wszelkie odmienności, w tym spowodowane niemożnością spożycia wspólnie posiłku wraz ze swoją grupą, w której dziecko przebywa, powodują nie tylko dyskomfort psychiczny, ale mogą doprowadzić do wykluczenia z grupy społecznej. To również może być początek braku samoakceptacji u dziecka. Spożywanie przez dziecko chorujące na alergię lub nietolerancję pokarmową posiłków ze składnikami dla niego zabronionymi (z uwagi np. na brak wiedzy personelu przygotowującego posiłki) wiąże się dla niego z dużym ryzykiem wielu problemów zdrowotnych. Dlatego też celem projektu jest wprowadzenie regulacji ujednolicających standardy żywienia takich dzieci w placówkach oświatowych.

Przedstawienie rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana i różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Wprowadzony ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245) art. 106a przepis kompletnie pominął dzieci będące na dietach eliminacyjnych z powodów zdrowotnych, w tym dzieci z celiakią, dla których dieta bezglutenowa jest jedyną formą leczenia. Niniejszy projekt eliminuje ten błąd wprowadzając obowiązek uwzględniania potrzeb takich dzieci w ramach zapewniania posiłków w szkołach. Obowiązek ten obejmować będzie również dzieci uczęszczające do żłobków, klubów dziecięcych oraz przedszkoli.

Choroby układu autoimmunologicznego oraz reakcje nieimmunologiczne, które zmuszają do stosowania diet eliminacyjnych, są coraz większym problemem u dzieci i dorosłych. Pomijając aspekt niskiej skuteczności polskiego systemu ochrony zdrowia w zakresie diagnostyki tych chorób (w tym m.in. celiakii), koniecznie jest zwrócenie uwagi na ten problem

i dostosowanie przepisów prawa dla osób, które są zdiagnozowane w tym kierunku i wymagają stosowania diety eliminacyjnej w procesie leczenia.

Diety eliminacyjne mogą być spowodowane m.in. alergią pokarmową, jak i nietolerancją pokarmową. Dieta eliminacyjna zakłada konieczność wykluczenia z diety pojedynczego produktu lub większej grupy produktów spożywczych zawierających dany składnik, zaś jej stosowanie może być jedynym środkiem zaradczym w celu zachowania zdrowia. Alergia pokarmowa i nietolerancja pokarmowa powodują negatywną reakcję organizmu po spożyciu pewnego składnika pokarmowego, z zastrzeżeniem, że mechanizm, objawy i przyczyny ich występowania są różne.

Alergia pokarmowa to nieprawidłowa reakcja układu immunologicznego po spożyciu danego składnika pokarmowego. Należy wskazać w tym miejscu, że alergenym wymienione w są w załączniku II do Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. Do najczęstszych alergenów pokarmowych należą: zboża zawierające gluten, jaja i produkty pochodne, ryby i produkty pochodne, orzeszki ziemne i pochodne, soja i produkty pochodne, mleko i produkty pochodne, orzechy i produkty pochodne, seler i produkty pochodne, gorczyca i produkty pochodne, nasiona sezamu i produkty pochodne, dwutlenek siarki i siarczyny, łubin i pochodne oraz mięczaki i pochodne.

Objawy alergii mogą pojawić się szybko, zaraz po spożyciu lub później, nawet po tygodniu czy miesiącu. Najczęstszymi objawami alergii pokarmowej są objawy skórne (np. obrzęk, rumień pokrzywka itd.), objawy z przewodu pokarmowego (np. nudności, wymioty, biegunka itd.) czy układu oddechowego (np. kaszel, świąd gardła i uszu itd.). Nietolerancje pokarmowe występują wtedy, gdy organizm nie produkuje odpowiednich enzymów potrzebnych do strawienia danego składnika. Występują m.in. nietolerancje laktozy, fruktozy, histaminy czy glutenu. Objawami nietolerancji pokarmowej są m.in. bóle brzucha, wzdęcia czy biegunki, co wpływa na obniżenie jakości życia osób z nietolerancją.

Nowelizacja ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy Prawo oświatowe zakłada prawne zapewnienie dzieciom chorym uczęszczającym do żłobka, klubu dziecięcego, korzystającym z wychowania przedszkolnego lub uczącym się w szkole podstawowej posiłku zgodnego z ich wymaganiami zdrowotnymi i likwiduje ich systemową dyskryminację w tym zakresie. Taka zmiana zapewni tym dzieciom możliwość spożywania wraz z grupą rówieśniczą w żłobkach, przedszkolach i szkołach posiłków, które będą dla nich bezpieczne i zgodne z ich wymaganiami zdrowotnymi.

Istnieje konieczność uregulowania tego przepisami ustawowymi, ponieważ prowadzony przez organizacje pozarządowe monitoring wskazuje na potrzebę zmian w tym zakresie. Dodatkowo, takie problemy zgłaszają rodzice dzieci, które ze względów zdrowotnych potrzebują i muszą stosować diety eliminacyjne. Po wejściu w życie przepisów ustawy każde dziecko potrzebujące stosowania diety eliminacyjnej z powodów zdrowotnych będzie miało zagwarantowany przez prowadzącego żłobek czy dyrekcję placówki przedszkolnej lub szkoły posiłek zgodny ze wskazaniami zdrowotnymi i bezpieczeństwem żywieniowym.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 3 miesięcy. Długi okres *vacatio legis* jest niezbędny ze względu na zapewnienie odpowiedniego czasu na przygotowanie się wypełniania obowiązków wprowadzonych ustawą, a także z uwagi na konieczność wydania trzech nowych rozporządzeń, z czym związane będzie przeprowadzenie szerokich konsultacji publicznych.

Wejście w życie ustawy spowoduje konieczność wydania trzech rozporządzeń na podstawie art. 106a ust. 3 oraz art. 108 ust. 2 ustawy – Prawo oświatowe, a także na podstawie art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. Ze względu na to, że wszystkie rozporządzenia dotyczą tego samego zakresu – szczegółowych warunków zapewnienia posiłku dla dzieci (uczniów) ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych oraz, że we wszystkich upoważnieniach zawarto identyczne wytyczne, poniżej przedstawiono takie same założenia dla wszystkich rozporządzeń:

- określenie sposobu w jaki sposób rodzic (opiekun) będzie przekazywać informacje, że dziecko wymaga diety bez określonych składników lub produktów,
- wskazanie jakie osoby są uprawnione do opracowywania jadłospisu dziecka ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi,
- określenie warunków jakie muszą spełniać procedury przygotowywania i wydawania posiłków dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi,
- sposób dokumentowania realizacji obowiązków w zakresie wypełniania wymogów zapewnienia diety właściwej dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi,
- wejście w życie z dniem wejścia w życie ustawy zawierającej upoważnienia.

Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, prawne i finansowe

Projektowana ustawa będzie miała korzystne skutki społeczne. Spowoduje zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci w szkołach, przedszkolach i klubach dziecięcych. W dłuższej perspektywie korzystnie wpłynie na sytuację zdrowotną społeczeństwa i zmniejszy koszty społeczne związane z rozwojem chorób, którym zapobiega prawidłowo dobrana dieta.

Ustawa nie spowoduje skutków gospodarczych.

Projekt zmienia zasady wykonywania działalności gospodarczej i ma wpływ na sytuację mikro-, małych i średnich przedsiębiorców w zakresie prowadzenia żłobków i klubów dziecięcych, co jest regulowaną działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Skutkiem wejścia w życie ustawy będzie konieczność podjęcia działań zapewniających wypełnianie obowiązków w niej przewidzianych. Nie ma możliwości alternatywnego osiągnięcia celów wprowadzanych regulacji, a skutki ustawy muszą być uregulowane jednolicie dla wszystkich podmiotów.

Projektowana ustawa nie pociąga za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa. W odpowiedni sposób zaplanowane wdrożenie tych przepisów przez jednostki samorządu terytorialnego nie pociągnie również skutków dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, poza wydatkami które te jednostki samorządu terytorialnego miały zaplanowane w swoich budżetach na bieżące funkcjonowanie tych placówek i szkół.

Dodatkowe informacje o spełnianiu przez projekt wymogów określonych przepisami

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ustawa nie zawiera przepisów regulacyjnych i przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega procedurze notyfikacji.

Warszawa, 3 lipca 2024 r.

BEOS-WPEiM-1473/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L.dz. DS-1120.258.2024 (3)
Data wpływu 03.07.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Bartosz Romowicz)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie ustawy przewidziano zmianę artykułu 22 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3¹, zwanej dalej „ustawą o opiece nad dziećmi”, oraz artykułów 106a i 108 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe², zwanej dalej „Prawem oświatowym”.

Zgodnie z uzasadnieniem projektu [p]roponowana nowelizacja ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy Prawo oświatowe zakłada prawne zapewnienie dzieciom chorym uczęszczającym do żłobka, klubu dziecięcego, korzystającym z wychowania przedszkolnego lub uczącym się w szkole podstawowej posiłku zgodnego z ich wymaganiami zdrowotnymi [...]. W projekcie sprecyzowano, że żłobki, kluby dziecięce, przedszkola i szkoły podstawowe miałyby obowiązek zapewnienia odpowiedniego posiłku dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi, powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych (odpowiednio – projektowane art. 22 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi oraz art. 106a ust. 1 i art. 108 ust. 1 Prawa oświatowego). Szczegółowe warunki zapewnienia posiłku dla takich dzieci (uczniów) określiłby minister właściwy do spraw zdrowia w drodze rozporządzeń, uwzględniając potrzebę właściwego dostosowania potrzeb dziecka (ucznia) oraz sposób przygotowania i wydawania

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 338, ze zm.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 737 i 854.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SP5-LP.080.174.6.2024
Data wpływu 03.07.24

posiłków zapewniający jego bezpieczeństwo zdrowotne (odpowiednio – projektowane art. 22 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi oraz art. 106a ust. 3 i art. 108 ust. 2 Prawa oświatowego).

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

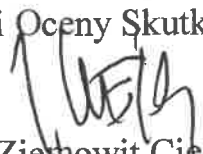
4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Marcin Fryźlewicz
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślík

Warszawa, 3 lipca 2024 r.

BEOS-WPEiM-1474/24

SEKRETARIAZ SZEFKIS
L.dz. DS. MDO. 258.2024 (2)
Data wpływu 03.07.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu
– czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi
do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Bartosz Romowicz) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej**

W projekcie ustawy przewidziano zmianę artykułu 22 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3¹, zwanej dalej „ustawą o opiece nad dziećmi”, oraz artykułów 106a i 108 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. — Prawo oświatowe², zwanej dalej „Prawem oświatowym”. Zgodnie z uzasadnieniem projektu *[p]roponowana nowelizacja ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy Prawo oświatowe zakłada prawne zapewnienie dzieciom chorym uczęszczającym do żłobka, klubu dziecięcego, korzystającym z wychowania przedszkolnego lub uczącym się w szkole podstawowej posiłku zgodnego z ich wymaganiami zdrowotnymi [...]. W projekcie sprecyzowano, że żłobki, kluby dziecięce, przedszkola i szkoły podstawowe miałyby obowiązek zapewnienia odpowiedniego posiłku dla dzieci ze szczególnymi wymaganiami zdrowotnymi, powodującymi konieczność wyeliminowania z posiłków niektórych składników lub produktów spożywczych (odpowiednio – projektowane art. 22 ust. 1 ustawy o opiece nad dziećmi oraz art. 106a ust. 1 i art. 108 ust. 1 Prawa oświatowego). Szczegółowe warunki zapewnienia posiłku dla takich dzieci (uczniów) określiłby minister właściwy do spraw zdrowia w drodze rozporządzeń, uwzględniając potrzebę właściwego dostosowania potrzeb dziecka (ucznia) oraz sposób przygotowania i wydawania posiłków zapewniający jego bezpieczeństwo zdrowotne (odpowiednio – projektowane art. 22 ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi oraz art. 106a ust. 3 i art. 108 ust. 2 Prawa oświatowego).*

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 338, ze zm.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 737 i 854.

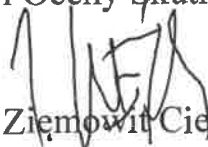
WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SP5-WP. 020. 174. 7. 2024
Data wpływu 03.07.2024

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Autor:

Marcin Fryźlewicz
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak